

Posudek vedoucího diplomové práce

Jméno diplomantky: Hong Chi Tranová

Název práce: Jazyková a literární stránka soudních podání

Katedra: teorie práva a právních učení

Datum odevzdání práce: září 2013

Diplomantka si zvolila téma velmi originální, totiž formální stránku soudních, zpravidla advokátských podání. Zatímco o problematice stylu a formy soudních rozhodnutí existuje v češtině již poměrně početná literatura (a ostatně právě o tomto tématu jsme původně s diplomantkou uvažovali), téma, které si nakonec diplomantka zvolila, je v české literatuře vskutku „pole neorané“.

Po stručném úvodu autorka zahajuje výkladem o jazykových stylech a jejich ne/aplikovatelnosti na soudní podání. V rámci této kapitoly se zamýšlí též nad jazykovými a stylistickými chybami, které v soudních podáních často nalezneme. V druhé kapitole rozebírá to, co ovlivňuje styl soudních podání – správně na prvním místě uvádí styl samotných soudních rozhodnutí (zde asi nejde jen o jednosměrný proces, že by snad soudní rozhodnutí ovlivňovala soudní podání, nežádka tomu bude i naopak – soudní podání a proměny jejich stylu ovlivňují i samotný soudcovský styl). V kapitole třetí autorka rozebírá styl amerických žalob, v kapitole čtvrté se pak snaží analyzovat soudní podání jako příběh, jako určité vyprávění způsobilé ovlivnit svého adresáta - soudce.

Diplomantka svůj úkol podle mne zvládla způsobem více než odpovídajícím pro úspěšné obhájení práce. Práce obsahuje více než 70 stran vlastního textu, dvě stě třicet poznámek pod čarou, velmi bohatý seznam české i cizojazyčné anglicky psané literatury. S prameny pracuje autorka zcela korektně, v tomto směru nelze mít žádných výtek. Z hlediska stylu bych upozornil, že v některých pasážích má autorka neúnosně dlouhé odstavce, což snižuje čtenářský komfort (typicky zejména k závěru práce, např. s. 74/75). Velmi oceňuji, že součástí přípravy autorky byla i práce v „terénu“, totiž na Městském soudu v Praze, kde si řadu svých tezí ověřila, získala přístup k nepřebernému množství více či méně kvalitních soudních podání. To vše má na výslednou podobu práce mimořádně příznivý vliv. Nutno ocenit, že téma práce je originální a doposavad v české právnické literatuře komplexně nezpracované.

Následují moje dílčí poznámky. Velmi sympaticky na mne působí opakované volání autorky po větší srozumitelnosti soudních podání, varování proti přílišné oblibě latinských a vůbec

expertních frází. Nevím ostatně, proč by takovéto „malichernosti“ měly být povoleny soudcům (s. 14) – s názorem Garnera by se zde asi dalo polemizovat, ne ho jen slepě přijmout. Není snad soudní rozhodnutí určeno všem, i těm, kteří komplikované latinské fráze neznají (ostatně je otázkou, zda jim opravdu rozumí i ten, kdo si libuje v jejich nadužívání – četné pravopisné nepřesnosti latinských termínů budiž tomu důkazem)?

Text na s. 30 (citace ze soudního rozhodnutí) mi nepřijde příliš srozumitelný. Není mi tak jasné, zda ho autorka uvádí jako příklad pozitivní či naopak negativní. Co se týče citace judikatury (rovněž s. 30), pozoruji za posledních deset let nesporný směr k většímu počtu citací – zde asi praxe vysokých soudů nesporně předběhla trendy stylu soudních podání, ovšem i v soudních podáních je viditelné stále častější obracení se na judikaturu. Na s. 43 a 44 ve svém příkladu autorka zaměnila žalobce a žalovaného (jen nad rámec nezbytně nutného musím s politováním konstatovat, že takto malebně a hezky procesní strany před správními soudy neargumentují).

Autorka se v závěru zamýšlí, zda má dané téma smysl, a zda není styl soudních podání natolik etablován, že se v podstatě vzpírá nějakým větším změnám. Myslím si, že si v podstatě sama správně odpovídá, že její práce smysl má. Je evidentní, že v současném právu probíhají natolik zásadní změny, proměňují se některé klíčové právníkové premisy, právní systém se proměňuje z jednoho centrálního systému na pluralitní soubor vzájemně působících systémů. S rostoucí komplexitou práva se zvyšuje důraz na advokátský proces (zda je to dobře nebo špatně, zejména s ohledem na sociální dopady tohoto vývoje, nyní ponechávám stranou). Součástí tohoto vývoje bude jistě i proměna stylu soudních podání. Ostatně sám ve své soudcovské činnosti vidím, že se soudní podání vskutku proměňují, a v řadě podání nadnárodních advokátních kanceláří je pozorovatelný poměrně velký vliv anglosaského právního stylu, včetně podrobnějšího strukturování žalob, delších nadpisů a podnadpisů atd.

Navrhuji práci k úspěšnému obhájení. Současně doporučuji publikaci částí práce v právnických časopisech.

V Praze dne 12. září 2013

Doc. JUDr. Zdeněk Kühn, Ph.D., LL. M., S.J.D.